

**Bryssel den 28 september 2026
(OR. en)**

**12859/1/26
REV 1**

**Interinstitutionellt ärende:
2026/0164(COD)**

**COPEN 320
EUROJUST 49
JAI 1098
CODEC 1615**

NOT

från:	Ordförandeskapet
till:	Ständiga representanternas kommitté (Coreper)/rådet
Ärende:	Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete (Eurojust), och om upphävande av förordning (EU) 2018/1727 – Riktlinjedebatt

I. Inledning

Den 24 juni 2026 lade kommissionen fram ett förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om Europeiska unionens byrå för straffrättsligt samarbete (Eurojust), och om upphävande av förordning (EU) 2018/1727 (*förslaget*)¹.

¹ 11145/26 + ADD 1–7.

Kommissionen lade fram förslaget, tillsammans med den åtföljande konsekvensbedömningen, vid mötet i den berörda rådsarbetsgruppen för straffrättsligt samarbete den 23 juli 2026².

Kommissionen förklarade att huvudsyftet med förslaget var att åtgärda de brister som konstaterats i 2025 års utvärdering av (den nuvarande) Eurojustförordningen (EU) 2018/1727³. I utvärderingen erkändes byråns betydande framgång och det stora mervärde den tillför medlemsstaterna, samtidigt som strukturella och operativa begränsningar som hindrar dess förmåga att fullt ut utnyttja sin potential också belystes.

Vid samma möte den 23 juli lade Eurojusts ordförande fram synpunkter på förslaget⁴, och medlemsstaterna höll en första diskussion på grundval av ett dokument från ordförandeskapet⁵. Efter detta möte lämnade många medlemsstater också skriftliga synpunkter⁶.

Vid arbetsgruppens möte den 16 september 2026 fortsatte medlemsstaterna diskussionerna på grundval av två dokument från ordförandeskapet⁷ och ett icke-officiellt dokument från kommissionen⁸. Detta möte i arbetsgruppen markerade också början på behandlingen av texten artikel för artikel⁹.

II. Frågor som diskuterats vid arbetsgruppens möten

Under diskussionerna om förslaget vid arbetsgruppens inledande möten har flera frågor behandlats:

-
- ² Det bildspel som kommissionen använde för att presentera konsekvensbedömningen vid mötet i arbetsgruppen för straffrättsligt samarbete återfinns i WK 10914/26.
- ³ 11285/25 + ADD 1.
- ⁴ Det bildspel som Eurojusts ordförande använde för att lägga fram Eurojusts synpunkter på kommissionens förslag återfinns i WK 10916/26.
- ⁵ WK 9842/26.
- ⁶ WK 13064/3/26 REV 3.
- ⁷ WK 13147/26 och WK 13149/26.
- ⁸ WK 13269/26.
- ⁹ Artiklarna 1–5.2 diskuterades.

a) Styrningsstruktur

Frågan om styrningsstrukturen har varit föremål för de mest intensiva diskussionerna i arbetsgruppen, trots att behandlingen artikel för artikel av det berörda kapitlet om styrning ännu inte har inletts¹⁰.

- Nuvarande organisation

Enligt den nuvarande förordningen har Eurojust en struktur med ett kollegium, en styrelse (*Executive Board*) och en administrativ direktör.

Kollegiet består av nationella medlemmar, en från var och en av EU:s medlemsstater¹¹. De nationella medlemmarna är domare, åklagare eller andra yrkesverksamma inom rättsväsendet med motsvarande kompetens. Kollegiet ansvarar för Eurojusts organisation och verksamhet. Det håller regelbundna möten för att diskutera och rösta om Eurojusts verksamhet samt andra relevanta frågor. När kollegiet utför sina förvaltningsuppgifter ingår också en företrädare för kommissionen i kollegiet.

Styrelsen bistår kollegiet i dess förvaltningsuppgifter. Den har överinseende över den administrativa direktörens nödvändiga förberedande arbete i andra administrativa frågor för kollegiets antagande och fattar administrativa beslut som anges i artikel 16 i Eurojustförordningen. Eurojusts ordförande är ordförande för styrelsen, som består av de vice ordförandena för Eurojust samt en företrädare för kommissionen. Två andra medlemmar av kollegiet utses till styrelsen enligt ett tvåårigt rotationssystem.

Den administrativa direktören leder Eurojusts förvaltning, som i sin tur stöder Eurojusts kollegium. Den administrativa direktören är tillfälligt anställd och utses av kollegiet för att genomföra de löpande administrativa uppgifter som tilldelats Eurojust. Han eller hon utses för en period på fyra år, med en begränsning på två mandatperioder. Den administrativa direktören fungerar som Eurojusts rättsliga företrädare.

¹⁰ För ytterligare information, se WK 13147/26.

¹¹ Med undantag för Danmark, i enlighet med protokoll nr 22 till fördragen.

- Organisation enligt förslaget

I kapitel II i förslaget föreskrivs en tvådelad ram bestående av en ledningsstruktur som omfattar en ny form av styrelse (*Management Board*), direktionen (tidigare *styrelsen*) och den administrativa direktören samt en operativ struktur som omfattar de nationella medlemmarna och kollegiet. Enligt kommissionen skulle en sådan ram göra det möjligt för kollegiet att fokusera på operativa uppgifter genom att i mindre utsträckning delta i byråns dagliga förvaltning, vilket skulle leda till effektivitetsvinster. Enligt förslaget är sådana vinster nödvändiga mot bakgrund av de föränderliga utmaningarna för EU på det straffrättsliga området och den förväntade institutionella utvecklingen på RIF-området, särskilt förstärkningen av byråns förbindelser med Europol.

Medlemsstaterna välkomnade i allmänhet förslaget men uttryckte samtidigt oro över de nya regler som föreslås om styrning, särskilt införandet av en ny form av styrelse. Även om medlemsstaterna ställer sig bakom målet att förenkla Eurojusts styrningsstruktur och minska den administrativa bördan för de nationella medlemmarna uttryckte de reservationer om huruvida inrättandet av ytterligare ett styrande organ i praktiken skulle bidra till detta mål.

Majoriteten av medlemsstaterna är oroad över att inrättandet av en ny form av styrelse riskerar att öka komplexiteten i Eurojusts styrningsram och skapa ytterligare ett lager av beslutsfattande och förvaltning. Det hävdades också att inrättandet av en ny form av styrelse riskerar att äventyra Eurojusts rättsliga oberoende.

Flera medlemsstater angav att förenkling bör uppnås med hjälp av en tydligare ansvarsfördelning mellan Eurojusts befintliga organ, särskilt genom att göra det möjligt för styrelsen att fatta fler beslut.

- Icke-officiellt dokument från kommissionen

Mot bakgrund av medlemsstaternas synpunkter lade kommissionen fram ett icke-officiellt dokument¹² med en motivering till den föreslagna styrningsstrukturen. Syftet är att ta itu med de farhågor som uttryckts av medlemsstaterna när det gäller risken för ytterligare komplexitet. I dokumentet förklarar kommissionen förhållandet mellan de organ som ingår i ledningsstrukturerna och de operativa strukturerna samt redogör för sin bedömning att reformen helt enkelt skulle omfördela befintliga uppgifter snarare än att lägga till ett nytt styrande organ.

Kommissionen tar i sitt icke-officiella dokument också upp den potentiella inverkan på Eurojusts rättsliga oberoende och beskriver de arrangemang enligt vilka det operativa beslutsfattandet avseende hantering och samordning av och stöd till ärenden även i fortsättningen skulle vara förbehållet kollegiet och de nationella medlemmarna. Detta skulle inbegripa Eurojusts ordförandes roll som den institutionella länken mellan de två strukturerna.

I dokumentet diskuterar kommissionen även hur inrättandet av en ny form av styrelse skulle påverka effektiviteten och presenterar en rad olika scenarier som undersökts i den underliggande konsekvensbedömningen och deras respektive effekter på de nationella medlemmarnas nuvarande administrativa arbetsbörda.

b) Övriga frågor som behandlats i arbetsgruppen

Medlemsstaterna övervägde också flera andra frågor med anknytning till den föreslagna nya förordningen, och synpunkter lämnades oftast skriftligen. Frågorna rör bland annat följande ämnen:

- Egna initiativ från Eurojust

Denna fråga rör avsnitt II i kapitel III i förslaget. Avsnitt II behandlar Eurojusts förmåga att bedriva operativ verksamhet på eget initiativ, när ingen begäran har gjorts av nationella myndigheter eller Eppo.

Detta förslag välkomnades i allmänhet av medlemsstaterna. Vissa farhågor uttrycktes av medlemsstaterna när det gäller behovet av att i förordningen upprätthålla en korrekt balans mellan de nationella rättsliga myndigheternas och åklagarmyndigheternas befogenheter, å ena sidan, och en eventuell utvidgning av Eurojusts autonomi, å andra sidan.

¹² WK 13269/26.

- Förhållande till det europeiska rättsliga nätverket och andra nätverk

Denna fråga rör vissa föreslagna bestämmelser i avsnitt II i kapitel V i förslaget.

Flera medlemsstater uppgav att de skulle begära förtydliganden när det gäller rollen och mandatet för de nätverk som arbetar parallellt med byrån. Medlemsstaterna ville i synnerhet veta om förslaget är tillräcklig tydligt när det gäller ansvarsfördelningen mellan Eurojust och det europeiska rättsliga nätverket. Specifika frågor ställdes också om resurstilldelning, och förtydliganden begärdes om det europeiska rättsliga nätverkets mandat och autonomi.

- Samarbetet med tredjeländer

Denna fråga rör avsnitt III i kapitel V i förslaget, som reglerar det internationella samarbetet mellan Eurojust och myndigheter i tredjeländer samt internationella organisationer. De föreslagna bestämmelserna gör det möjligt att anta en fyraårig samarbetsstrategi med olika samarbetsmekanismer. Dessa omfattar Eurojusts sambandspersoner som utstationeras i tredjeländer, sambandsåklagare från tredjeländer som utstationeras vid Eurojust, kontaktpunkter från tredjeländer vid Eurojust och Eurojusts kontaktpunkter i tredjeländer och internationella organisationer.

Medlemsstaterna har tagit upp frågor som rör de föreslagna bestämmelserna om Eurojusts samarbete med tredjeländer. Ordförandeskapet har preliminärt dragit slutsatsen att denna fråga behöver övervägas ytterligare, särskilt när det gäller de föreslagna operativa mekanismerna¹³, inbegripet deras synergier, omfattning och avsedda mervärde.

Eurojust spelar en central roll i unionens straffrättsliga infrastruktur. Varje del av förslaget kräver noggrant övervägande, inbegripet de aspekter som anges ovan. Arbetet har inletts relativt nyligen och ytterligare möten kommer att äga rum för att vidare behandla förslaget under det irländska ordförandeskapet.

¹³ Artiklarna 61–64.

III. Fråga till ministrarna

Ministrarna uppmanas att ange vilka delar av förslaget som är av störst betydelse för deras medlemsstater och som därför bör prioriteras när förslaget som helhet behandlas mer ingående i rådets förberedande organ.
